

השיר אי מערך שיעור מקוון – כותרת ובית ראשון

אי

זלדה (שניאורסון-מישקובסקי) ז"ל

אָני דוֹרְכֶת על הָאֲדָמָה
כְּמוֹ על גּוֹף חַי
כְּאוֹתָם פְּלִיטֵי אָנִיָּה
שְׁעָמְדוּ עַל גְּבוֹ שֶׁל לַיִתָּן
כִּי טְעוּ בְּמַרְאֵה הָעֵינַיִם.

אָני דוֹרְכֶת על הָעֶפֶר
שְׁתַּחֲתִיּוֹ מְדַבְּרִים הַמַּיִם
מְדַבְּרִים שְׂרָשִׁים
מְדַבְּרוֹת מְתָכוֹת
קוֹל הַמוֹנֵם מַחְרִישׁ אֶת אֲזְנֵי
מִסְחָרֵר אֶת לְבִי
גַם הָאִוִּיר מִתְנוּעֵעַ וְשָׁר
וּבְגָבָהִים מִתְפוֹצְצִים עוֹלָמוֹת.

רַק הַמְחֻשְׁבָּה עַל אֱלֹהִים
הִיא אֵי בְּמַעֲרַבְלֵת.

1. פתיחה כותרת השיר: ה'אי' כמטאפורה אילו משמעויות הוא נושא על גבו?
התלמידים יגידו אפשרות אחת כל אחד לפחות והמורה יסכם את האפשרויות.
2. האם העולם יציב?

נקרא את הגמרא (בתרגום) שזלדה מאזכרת (נסביר את חשיבות האיזכור בטקסט)

ואמר רבה בר בר חנה: פעם אחת, היינו מהלכין בספינה, ראינו דג אחד שהתקבץ חול על גבו, וצמחו עשבים על החול. סברנו שהמקום הזה הוא יבשה, והלכנו ואפינו ובישלנו על גביו, וכאשר התחמם גבו של הדג, התהפך ונפלנו לים. ואם לא היתה ספינתנו קרובה היינו טובעים בים

נשאל מה במקור יציב? מה נראה כיציב? ואילו פחדים מעורר בנו ההתהפכות של הדג? איזו משמעות מוסיף המקור למיטאפורה של האי?

משימה:

כל תלמיד יכתוב בצ'ט או בפלטפורה משותפת אחרת דבר אחד שמאפשר יציבות בחיים שלו ודבר אחד שמערער את היציבות בחיים. נקרא את מה שהתלמידים כתבו וניתן להם לספר על מה שהם כתבו ולהרחיב עליו.
רלוונטיות:

לאחר מכן ננסה לדון עם התלמידים בשאלה מה יכול לייצב את החיים שלנו במציאות המטורפת שסביבנו (נגיד שלזלדה יש פיתרון מפתיע בסיום השיר לשאלה)

3. נקרא ביחד את הבית הראשון:

אָני דױרֶכֶת על הָאֲדָמָה
כְּמוֹ על גּוֹף חַי
כְּאוֹתָם פְּלִיטֵי אֲנִיָּה
שְׁעָמְדוּ על גְבוֹ שֶׁל לַיִּתֵּן
כִּי טֵעוּ בְּמִרְאֵה הָעֵינַיִם.

נדון בדימוי 'כמו על גוף חי' – מה הוא אומר?

מה מוסיף לדימוי האזכור בהמשך הבית?

'כי טעו במראה העיניים' - משימה

כל תלמיד יחפש תמונה מטעה 'אשליה' באינטרנט ויציג אותה לכיתה. נשאל מה עושה לנו האשליה? האם היא מערערת את תפיסת המרחב והעולם שלנו?

לאחר מכן נסכם את השיעור בשורה האחרונה של השיר: 'כי טעו במראה העיניים' – האם היציבות הקיימת בעולם היא אשליה? האם בכלל יש יציבות? מה מאפשר את היציבות? מה אמיתי ומה אשליה בעולם? ולאן לדעת התלמידים השיר 'לוקח אותנו' – מה הציפיה מהמשך השיר?